

РЕШЕНИЕ

№ 731

гр. София, 15.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Е СЪСТАВ, в публично заседание на девети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Иванка Иванова

Членове: Петър Люб. Сантиров
Ванина Младенова

при участието на секретаря Елеонора Анг. Георгиева
като разгледа докладваното от Иванка Иванова Въззивно гражданско дело № 20221100500132 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 - чл. 273 от ГПК.

С решение № 20203855 от 27.10.2021 г., постановено по гр. д. № 1715/2021 г., по описа на СРС, 113 състав, „*****“ ЕАД е осъдена да заплати на „БИГЛА III“ ООД сумата от 6 177, 84 лв. - цена на ползването на съоръжения за присъединяване към топлопреносната мрежа на жилищна сграда - етажна собственост, находяща се в гр. София, бул. „Н. Й. *****“, за периода от 21.10.2017 г. до 23.06.2020 г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба - 12.01.2021 г., до окончателното плащане, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК - сумата от 1 147,11 лв., разноски по делото. Ответникът е осъден да заплати по сметка на СРС сумата от 500 лв. – разноски за възнаграждение на вещо лице по изслушаната по делото съдебно – техническа експертиза.

Срещу постановеното съдебно решение е депозирана въззивна жалба от ответника „*****“ ЕАД, с която го обжалва изцяло. Излага съображения, че решението е необосновано и неправилно, постановено при неизяснена фактическа обстановка и в противоречие с доказателствата по делото. Поддържа, че с уважаването на предявения иск е нарушен основен принцип в правото, че никой не може да черпи права от собственото си неправомерно поведение. Твърди, че ищцовото дружество не е депозирало необходимите документи и по този начин е възпрепятствало изкупуването на топлинния обект на по - ранен етап за значително по-малка стойност. Дори и към настоящия момент ищецът не е подал заявление за изкупуване на процесните съоръжения, находящи се в гр. София, УПИ Х-46, кв. 2, р-н „Лозенец“, м. „Драгалевска спирка“, на ул. „Никола *****“, като по този начин се

възползва от собственото си неправомерно поведение, за да постави топлофикационното дружество в невъзможност да сключи окончателен договор за присъединяване, респ. да не може да прехвърли собствеността върху енергийния обект. Счита, че ищецът не се легитимира като едноличен собственик на процесните енергийни съоръжения. С оглед на това при уважаване на иска, би се стигнало до неговото неоснователно обогатяване. Съгласно § 4, ал. 4а от ПЗР на ЗЕ, в случай, че сделката по изкупуване не е осъществена или няма обоснован отказ по § 4, ал. 4, енергийното предприятие в срок от три месеца след покана от страна на собствениците по ал.1 е длъжно да плаща наем по методика, определена от комисията, в зависимост от типа и мощността на съоръжението. Счита, че по делото не е доказано отправяне на такова искане от страна на собствениците на процесните енергийни обекти към топлофикационното дружество. Посочената разпоредба на § 4, ал. 4а от ПЗР на ЗЕ е обнародвана в ДВ бр.38 от 2018 г. и е влязла в сила на 08.05.2018 г., но има действие и при заварените към влизането ѝ в сила висящи граждански правоотношения. Счита, че не е налице необоснован отказ от страна на „*****“ ЕАД да изкупи присъединителния топлопровод, съоръженията към него и абонатната станция на процесната жилищна сграда. Поддържа, че не е възникнало задължение за плащане на цена за ползването. Такова задължение не възниква на основание сключения предварителен договор за присъединяване, нито след изграждане и въвеждане в експлоатация на изградените съоръжения или с изтичане на законовия срок, в който топлопреносното предприятие следва да изкупи същите. Необходимо е да е налице необоснован отказ за изкупуване на съоръженията, за да възникне такова вземане за цена за ползване по аргумент от нормата на § 4, ал. 4а от ПЗР на ЗЕ. Счита, че по делото не са ангажирани доказателства от ищеца, че е подал в „*****“ ЕАД заявление за изграждане и му е отказано необосновано да се сключи договор за изкупуване на енергийния обект. Поддържа, че задължението е частично погасено по давност. Моли съда да постанови решение, с което да отмени обжалваното решение и да отхвърли предявения иск, като му присъди сторените по делото разноски вкл. юрисконсултско възнаграждение.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от ищеца „БИГЛА III“ ООД. Излага съображения, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно. Счита, че в първоинстанционното производство са представени всички относими доказателства, удостоверяващи изпълнение на задължението му да изгради и предаде процесните съоръжения на ответника. От съдържанието на предварителния договор, сключен с ответника, се установява, че именно той е единствения собственик на процесната инсталация. Счита за неотносими и преклудирани всички оплаквания, касаещи отношенията по изкупуване на процесното топлосъоръжение, доколкото то не е предмет на спора между страните. Предявеният иск е за парично вземане, представляващо цената за правото на ползване на процесното съоръжение за присъединяване. Поддържа, че поведението му не е недобросъвестно, тъй като многократно е канил ответника да изкупи съоръжението, но той е бездействал, за което дори ищецът е подал жалба пред КЗК. Позовава се на разпоредбата на чл.137, ал.2 ЗЕ, която обезпечава ищеца, който е построил съоръжението със собствени средства и поддържа същото, което се ползва от ответника. Същият

незаконосъобразно отказва да го изкупи, поради което дължи процесната сума. Предвид обективната невъзможност ищецът да прехвърли собствеността върху съоръжението на трети лица, различни от ответника, то носител на правото да получи цената за ползването на същото е именно ищцовото дружество. Моли съда да потвърди обжалваното решение. Претендира сторените по делото разноски.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл. 12 ГПК и чл. 235, ал. 2 ГПК, намира следното:

СРС е сезиран с иск с правно основание чл.137, ал.2 ЗЕ. Ищецът твърди, че е собственик като възложител и изпълнител на „съоръженията за присъединяване“, изградени с цел да бъде запазена с топлинна енергия за отопление и за битово горещо водоснабдяване жилищна сграда, находяща се в гр. София, ул. „Н. Й. *****“. Тези съоръжения за присъединяване включват присъединителен топлопровод и съответната дължина по трасе и абонатна станция. Изграждането на посоченото съоръжение е извършено по предписание на ответника изцяло от ищеца, със средствата на ищеца за нуждите от топлоснабдяване на сградата. Проектът е съгласуван от дружеството, което е присъединило съоръженията към външните топлофикационни мрежи. Впоследствие към процесното съоръжение са присъединени етажните собственици на сградата, включително и ищецът като такъв. Владението на процесното съоръжение е предадено на ответника, той е открил абонатни номера на отделните етажни собственици за заплащане на доставяната топлинна енергия и същия се облагодетелства от цената за доставяната топлинна енергия, считано от въвеждането в експлоатация – 17.05.2003 г. Съгласно ЗЕ от този момент ответникът е следвало да заплаща цена за ползване на изграденото съоръжение. Твърди, че до настоящия момент ответникът неколkokратно, без основание е отклонявал поканите на ищеца, като за изпълнение на задължението за изкупуване на съоръжението, така и за заплащане на дължимата цена за ползване на същото. Твърди, че с влязло в сила решение по гр. д. № 74783/2017 г. на СРС, 158 с-в „*****“ ЕАД е осъдена да заплати на ищеца „Бигла III“ ООД цена за ползване на присъединителен топлопровод и абонатна станция, находяща се в гр. София, ул. „Н. Й. *****“ за периода от 20.10.2012 г. до 20.10.2017 г. Моли съда да постанови решение, с което да осъди ответника да му заплати цена за ползването на съоръжението за периода от 21.10.2017 г. до 23.06.2020 г. в размер на 1 250 лева - частичен иск от 15 000 лв., както и законната лихва върху сумата от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане. Претендира сторените по делото разноски.

С постъпилия в срока по чл.131 ГПК писмен отговор на исковата молба ответникът оспорва предявения иск. Счита, че въпреки нормата на чл.137, ал.2 от ЗЕ ищецът би се обогатил неоснователно, получавайки претендираната от него сума, тъй като никой не може да черпи права от неправомерното си поведение. Твърди, че същият не е депозирал заявление за изкупуване на процесните съоръжения, както и не е представил императивно заложените в чл.31, ал.3 от Наредба за топлоснабдяването документи. Поддържа, че не е налице необоснован отказ на топлофикационното дружество за изкупуване на енергийните обекти. Оспорва обстоятелството, че ищецът е собственик на съоръженията. По делото не са ангажирани

доказателства за отправяне на искане от собственика за сключване на сделка по изкупуване, съгласно изискването на § 4, ал.4а ПЗР на ЗЕ. Твърди, че дружеството не е създавало пречки по прехвърляне на собствеността на присъединителния топлопровод, съоръженията към него и абонатната станция към жилищната сграда на ул. „Н. Й. ****”, поради което за него не е възникнало задължение за заплащане на цена за ползване. Позицията се на изтекла погасителна давност по чл.111, б.„в“ ЗЗД, тъй като се касае за периодични вземания. Моли съда да постанови решение, с което да отхвърли предявения иск, като му присъди сторените по делото разноски, включително юрисконсултско възнаграждение.

По молба на ищеца с протоколно определение от 20.10.2021 г. на СРС, 113 състав, на основание чл.214 ГПК, съдът е допуснал увеличение на размера на иска от 1 250 лв. на сумата от 6 177, 84 лева, като частичен иск от 15 000 лв.

Като безспорни между страните в първоинстанционното производство са отделени обстоятелствата, че абонатната станция е изградена, че същата не е собственост на ответника и че се ползва по предназначение.

По делото е представено разрешение за строеж № 403 от 03.12.2002 г., издадено от гл. архитект на СО – район „Лозенец“, с което на ищцовото дружество „Бигла III“ ООД е разрешено, съгласно одобрен инвестиционен проект, да изгради външно топлозахранване и абонатна станция на жилищна сграда на адрес: гр. София, бул. „Н. Й. ****”.

С писмо от ответника до ищеца е изразено становище за присъединяване на вътрешни инсталации на новоизграден обект към външните топофикационни мрежи, в съответствие с изискванията на чл.177, ал.5 от Правилника за прилагане на ЗУТ, като разрешава включване към топлопреносната мрежа и ползване на топлинна енергия на сграда с адрес: ул. „Н. Й. ****”, м. „Лозенец“, гр. София.

С разрешение за ползване № 574-ПК-874 от 17.05.2003 г., издадено от Столична РДНСК, е разрешено ползването на Абонатна станция и външно топлозахранване на жилищна сграда, находяща се в УПИ, представляващ парцел X-46, кв. 2, по плана на гр. София, м. „Драгалевска спирка“, район „Лозенец“ – СО, с адрес гр. София, бул. „Н. Й. ****”.

Съгласно писмо от ОП „Софийски кадастър“, адресирано до „Бигла III“ ООД, в уверение на това, че изграденият обект топлозахранване и абонатна станция на жилищна сграда находяща се на бул. „Н. Й. ****” е геодезически заснет през 2002 г. и нанесен в кадастралния план на гр. София – кад. лист № 522, пл. № 46.

Видно от представеното удостоверение от Агенция по кадастъра „Бигла III“ ООД е представил на основание чл.116, ал.1 ЗУТ необходимата документация за обект топлозахранване и абонатна станция на жилищна сграда находяща се на бул. „Н. Й. ****”.

Представена е Покана от „Бигла III“ ООД до „****” ЕАД от 04.06.2020 г., с която на основание §4, ал. 4а ПЗР на ЗЕ „****” ЕАД е поканена да заплати на „Бигла III“ ООД дължимия наем за ползване на присъединителен топлопровод и абонатна станция на адрес бул. „Н. Й. ****”. Определен е седмодневен срок да заплати цената на съоръжението, както и дължимото обезщетение за ползването на съоръжението от

присъединяването му на 17.05.2003 г. до настоящия момент.

С решение № 2534 от 05.01.2019 г., постановено по гр. д. № 74783/2017 г. по описа на СРС, II ГО, 158 състав, „*****“ ЕАД е осъдено да заплати на „Бигла III“ ООД, на основание чл.137, ал.2 ГПК сумата от 9 802, 74 лева – частично от 15 000 лв., представляваща цена за ползване на изградени от ищеца съоръжения за присъединяване към топлопреносната мрежа на жилищна сграда, находяща се на адрес: гр. София, бул. „Н. Й. *****“ за периода 20.10.2012 г. - 20.10.2017 г., ведно със законната лихва, считано от 20.10.2017 г. до окончателното изплащане.

С решение № 8743 от 19.12.2019 г., постановено по гр. д. № 4820/2019 г. по описа на СГС, ГО, II Е въззивен състав, горепосоченото съдебно решение е потвърдено.

От заключението на вещото лице инж. К.Б. по изслушаната пред СРС съдебно - техническа експертиза, се установява, че процесните енергийни съоръжения са изпълнени съгласно действалите през процесния период законови технически изисквания за изграждане и въвеждане в експлоатация, изпълнени са за сметка на ищеца и се ползват от ответника от 17.05.2003 г. Стойността на цената за ползване на процесните дълготрайни материални активи (ДМА), определена помесечно в рамките на процесния период от 21.10.2017 г. до 23.06.2020 г. възлиза на сумата от 6 177, 84 лв. с ДДС.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Въззивната жалба е депозирана в срока по чл. 259, ал. 1 ТПК, от легитимирана страна, като същата е процесуално допустима. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съгласно нормата на чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата.

При извършената служебна проверка въззивният съд установи, че първоинстанционното решение е валидно и процесуално допустимо.

Липсва спор между страните, че ищецът със собствени средства е изградил процесните съоръжения – абонатна станция и външно топлозахранване на сграда, находяща се в гр. София, УПИ Х-46, кв.2, м. „Драгалевска спирка“, район „Лозенец“, с административен адрес гр. София, ул. „Н. Й. *****“, след съгласуване с техническите изисквания и условия на топлопреносното дружество. Страните не спорят и относно обстоятелствата, че съоръженията са въведени в експлоатация и са се ползвали от ответника през исков период.

Съгласно чл.137, ал.1 ЗЕ при присъединяване на клиенти на топлинна енергия за битови нужди присъединителният топлопровод, съоръженията към него и абонатната станция се изграждат от топлопреносното предприятие и са негова собственост. На основание ал.2 от същата норма изграждането на съоръженията по ал.1 може да се извършва от клиентите след съгласуване с топлопреносното предприятие, като в този случай топлопреносното предприятие заплаща цена за ползване на съоръженията по ал.1, изградени от клиентите. Собствеността върху съоръженията, изградени от клиентите, се прехвърля в срок до три години,

като отношенията се уреждат в договора за присъединяване, на основание чл.137, ал.3 ЗЕ.

Предвиденото в чл.137, ал.2 ЗЕ плащане на цена за ползване по своята правна същност съставлява обезщетение за ползване на чужда вещ без основание, което е частен случай на неоснователно обогатяване. Ищецът е изпълнил доказателствената си тежест да установи осъществяването на всички елементи от общия фактически състав на неоснователното обогатяване - наличието на обогатяване за ответника, обедняване за ищеца, причинната връзка между тях.

По делото се установи, че изграденото от ищеца топлопреносно съоръжение е въведено в експлоатация и е ползвано от ответника през исковия период без основание. Ответникът от своя страна не е ангажирал доказателства в подкрепа на възраженията си за неспазване на нормативно установената процедура по оценяване и прехвърляне на процесното съоръжение. С оглед на това по делото не е установено неизпълнение на задължението на ответника по чл.137 ЗЕ, поради неосъществено му от ищеца необходимо съдействие. Ето защо обоснован е изводът на решаващия съд за осъществяване на правопораждащия фактически състав на чл.59 ЗЗД вр. с чл.137, ал.2 ЗЕ.

Неоснователно е оплакването на жалбоподателя, че ищецът не е едноличен собственик на топлопреносното съоръжение. В представеното по делото удостоверение от Агенция по кадастъра, което не е оспорено от ответника, ищцовото дружество е посочено като собственик и инвеститор на обект „Топлозахранване и абонатна станция за жилищна сграда“ – кв.2, парцел X-46, м. „Драгалевска спирка“, район „Лозенец“, бул. „н. Й. *****. Ответникът не е ангажирал по делото доказателства, които да опровергават удостовереното обстоятелство относно принадлежността на правото на собственост, включително относно наличието на съсобственост по отношение на топлопреносното съоръжение.

Жалбоподателят се позовава на разпоредбата на § 4, ал. 4а от ПЗР на ЗЕ (нова - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.). Същата намира приложение за част от исковия период, доколкото до влизането ѝ в сила не е изрично предвидено обратно действие, съгласно изискването на чл.14, ал.1 ЗНА. Ето защо посочената правна норма регулира отношенията между страните след влизане в сила на разглежданото изменение на ЗЕ до 31.12.2018 г. В § 4, ал.4а ПЗР на ЗЕ ДВ бр. 38/2018 г. е регламентирано, че в случай че сделката по изкупуване не е осъществена или няма обоснован отказ по ал.4, енергийното предприятие в срок от три месеца след покана от страна на собствениците по ал.1 е длъжно да плаща наем по методика, определена от комисията, в зависимост от типа и мощността на съоръжението.

В разглеждания случай е налице отправена покана от ищеца преди завеждане на делото - депозиране на исковата молба, въз основа на която е образувано гр. дело № 74783/2017 г. по описа на СРС, 158 състав, обсъдено по - горе, по предявен иск с правно основание чл.137, ал.2 ЗЕ между същите страни и същото съоръжение. С предявяване на иска за заплащане на цената за ползване на съоръжението по посоченото дело ищецът имплицитно е отправил и покана за осъществяване на сделката. Последица от отправянето на поканата е поставяне на ответника в забава и има действие занапред до изпълнение на задължението, т. е. до момента на сключване на договор за

изкупуване на енергийните обекти и съоръжения. Ето защо не е необходимо отправянето на нова покана за плащане след влизане в сила на разпоредбата на § 4, ал. 4а от ПЗР на ЗЕ.

Неоснователно е и възражението на ответника, че причина да не се сключи договор за прехвърляне собствеността върху съоръженията е ненадлежащото окомплектоване на необходимите документи от ищеца. По делото не са ангажирани доказателства ответникът да е изисквал от ищеца представяне на допълнителни документи, които същият не е представил. Приетите писмени доказателства и заключението на съдебно - техническата експертиза установяват изграждането на енергийното съоръжение след съгласуване с ответника, като изграждането му е извършено при наличието на всички технически и нормативни изисквания. Също така процесното съоръжение е въведено в експлоатация. Твърдяното неправомерно поведение от страна на ищеца не се доказва по делото. От ангажираните доказателства се установи, че изграденото съоръжение отговаря на изискванията и проектните книжа, каквато констатация се съдържа и в неоспореното заключение на съдебно-техническата експертиза.

Предвид обстоятелството, че съгласно заключението на изготвената и приета по делото съдебно - техническа експертиза стойността на цената за ползване на процесното съоръжение за исковия период възлиза на сумата от 6 177, 84 лв. с ДДС, предявеният иск се явява изцяло основателен в предявения размер по частичния иск.

Неоснователно е и релевираното от ответника възражение за погасяване на вземането по давност. В случая, претендираното от ищеца вземане, не притежава характеристиките на периодично плащане, изведени в ТР № 3 от 18.05.2012 г. по т.д. № 3/2011 г. на ОСГТК на ВКС. Доколкото същото произтича от неоснователно обогатяване, същото се погасява по давност с изтичане на пет години, на основание чл.110 ЗЗД. Процесното вземане обхваща периода от 21.10.2017 г. до 23.06.2020 г., като исковата молба, прекъсваща давността на основание чл. 116, б. „б“ от ЗЗД, е депозирана на 12.01.2021 г. Следователно, давността за процесното вземане не е изтекла, включително и частично.

Тъй като крайните изводи на двете инстанции съвпадат, обжалваното решение следва да се потвърди.

По разноските по производството:

При този изход на делото и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК в полза на ответника по жалбата следва да се присъди сумата от 1 500 лв. - заплатено адвокатско възнаграждение за осъществяване на процесуално представителство във въззивното производство, съгласно договор за правна помощ и съдействие от 06.12.2022 г.

Жалбоподателят своевременно е направил възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на основание чл. 78, ал. 5 ГПК

Нормата на чл.78, ал.5 ГПК регламентира, ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, съдът може по искане на насрещната страна да присъди по - нисък размер на разноските в тази им част, но не по - малко от минимално определения размер съобразно чл.36 ЗАдв. Съгласно задължителните разяснения, дадени с ТР № 6 от 06.11.2013 г. по т. д. № 6/2013 г. на ОСГТК на ВКС, основанието по чл.78, ал.5 ГПК се свежда

до преценка на съотношението на цената на адвокатската защита и фактическата и правна сложност на делото, като съдът следва да съобрази доказателствените факти и доказателствата, които ги обективират и дължимото правно разрешение на повдигнатите правни въпроси, което е различно по сложност при всеки отделен случай. След тази преценка, ако се изведе несъответствие между размера на възнаграждението и усилията на защитата при упражняване на процесуалните права, съдът намалява договорения адвокатски хонорар.

В конкретния случай усилията на процесуалния представител на ответника по жалбата се свеждат до изготвяне на писмен отговор на въззивната жалба и списък на разноските по чл.80 ГПК, както и явяване в проведеното открито съдебно заседание. Предвид обстоятелството, че установеният минимален размер в разпоредбата на чл.7, ал.2, т.2 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, издадена от Висшия адвокатски съвет, възлиза на 917, 78 лв., а заплатеното адвокатско възнаграждение възлиза на 1 500 лв., въззивният съд счита, че същото е прекомерно, с оглед липсата на фактическа и правна сложност на делото и извършените от процесуалния представител на ответника по жалбата въззиваемата страна действия в производството пред СГС. Ето защо адвокатското възнаграждение следва да се намали до минималния установен размер от 917, 78 лв.

Воден от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20203855 от 27.10.2021 г., постановено по гр. д. № 1715/2021 г., по описа на СРС, 113 състав.

ОСЪЖДА „*****“ ЕАД, ЕИК *****, с адрес гр. София, ул. „*****“, да заплати на „БИГЛА III“ ООД, ЕИК *****, с адрес гр. София, ул. „*****“ и съдебен адрес гр. София, бул. *****, Търговски дом, вх.Б, кантора 313 – адв. К. Г., на основание чл.78, ал.3 вр. ал.5 ГПК, сумата от **917, 78** (деветстотин и седемнадесет лева и седемдесет и осем стотинки) лв., представляваща заплатено адвокатско възнаграждение за осъществяване на процесуално представителство във въззивното производство.

Решението не подлежи на касационно обжалване, на основание чл.280, ал.3, т.1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____